
BIZIA BURRUKA DA, ONARTU EGIZU

Negarrez agertu zan jaio barria, bizitzako negar ta burruka guztien ezaugarri. Egun aundia zan gurasoen tzat zorionez, baiña semeak otz asmetan eban amaren sabel jauregitik lur azalera agertukeran. Zentzunik eza dirudi, gurasoen poza batetik ta aurraren negarra bestetik, baiña danak alkarrekin konpontzekoak dira. Gizonaren aunditasuna ortxe agertu bear da ba, biziak berez dakarzan nekeak onartu ta poza ezarri bizitzeai.

Lenengo bizitz sailla neketsua ba da, amets bez betetarikoa da. Ortik datorkio ume-aroi berezko zorgindura antzeko edertasuna. Adimen guztiak ez datoz bardin, batzuek orniduta argi dizdizetan jaioten dira, beste batzuek neguko illunpearen antzera ta almen laburrekoak giñanok, ba geunkan naiko zeregin A ta O bata bestegandik banatzen zortzi illabeteren buruan. Saku zarra buruan artuta euria zanean, pozik, joaten giñan eskolara ta ori ez zan gogorrena, saku zuluetatik iges egiten euskuen artu ezinik genbiltzan izki maltzurak ta aurreko egunian baizen illun gengoan biaramon goizean.

Baiña baserriko mutilla, lurragaz burrukan egiten ebenen semea, ez saku zarrak, ez euriak, ez barruaren illuntasunak ez eben bildurtzen. Alan zala ta, jantzi abarka zarrak, sopitteen adabatuak ta ez egoan atzerarik, naita ur preskua abarka zuluetatik sartu, trinki ta tranka, an giñoiezan barriro be A E I O U ikasi ondoren, ikasgaien gaiñerako letrak ikasten.

Geroago ta zaillagoak ziran izkiak eta zenbakiak ta adimena barriz ezin suspertu bere orma zar illunetatik. Lau ankakoak baiño zerbait azkarrago, baiña ezin etsi burua argitzeari. A zan benetako burruka onartua, zerbait egin nai, norbere izatea munduaren onerako izan zedin.

Gaszte aroa eldu da. Odeiz beterik dago ingurua, ez bakarrik ortzian ta mendi gallur ta arruetan, gaszte artean be lan giroa kinkan dago. Ta ez da burrukarik errezena, bizi egin bear ta lanik ezin aurkitu. Etorkizunaren ingurua lañotuta, illun baltz, agertzen da. Jorratu batera nai jorratu bestera, noz arte egongo ete dira atek itxita...

Euri ta edurraren ondoren eguzkia agertzen da ta lurra gauz bi orrek bearrezkoak ditu. Bizitz lañotsu ondoren agertuko dira argia, lana ta maitasuna, bizikerria barri baten asikera pozgarri legez. Gaszteak ez dau kikildu ta atzerarik egin bear, bizia berez dauka aurrea bultzaka. Onartu beraz gaiztasunak ta menparatu bakez aldien joan-etorrian datozen oker ta naiez guztiak.

Enitanak, agintzailleak, arduradunak, atek edegi biziari ta zuk gaszte, gertatu zure burua jakituriz, zentzunez ta biotz gizontasunez armen indarrez. Lana izateko bidea ez da andikeria, ez arrokeria, ez tirokeria,

anaitasunak ekarri bear deusku artu-emonen giroa, gizarteko uste ona ta ziurra ta lanaren itxaropena.

Norberekeriz lurra lantzea ez da zillegi. Aita baten semeak eskubide bardintsuak dakarrez lurrera, biziak eskatzen dituan eskubide ta eginbearrekin osoturik. Menperatu bearrekoak dira ba aundikeriaren goikeria, alperkeriaren txarkeria ta gizonak zortzen ditun azpijoko guztiak. Egiari aurka egitea gauzarik gaiztoenetakoa da, ta ain zuzen be, ortxe, dago biziaren sustraia.

Era ontako munduaren aurrean zara gaszte. Zuzengabekeriak ez dakar lanaren aurrerapiderik, ez gosea ibituterik, ez sendi barriaren etorkizunik. Guzti orreri arpegi emon bear dautsazu gizontasunaren egitez kikildu barik, gaiztakeriari bildurra sartu ta zuzentasunari bideak zabalduz.

Gorabera guzti onen ondoren, gurasoen lan ta nekeak datoz. Bizitza bere goiburua eldu da, guraso arduradun izanik. Orain ez dago bakarrik, ardurak ugaritu dira, giza-bizitzak eskatzen dauan eran. Len bat zan, orain bost dira. Bost bidar bizia kezkarriago ta egizko giza-semearentzat buruko miñak ta ardurak ugaritu dira sendian.

Lana gauza aundia da, zintzotasunez jokatu ezker, geldidika, gizonaren bizia urretu egiten dau. Ta bizi al izango ba da, solo lanean, aldatzetan ta lar artean atxur ta kodaiñari oratu ta zarta-zarta, ekin bear jako. Egunerik egunera doaz larrak ugaritzen ta etxe bizikerria gogorrago ta neketsuago biurtzen. Gaisoak ikutu dautso semearen biziari, osasuna makaltzen doa ta osagilleak ez dauka mutiltxoaren barri onik ez ixaropenik.

Au da neke guztien lorra ta burua. Larradi ta mendiko nekeetan bizia gaszte ezer ez ba litz legez semea il zorian dago. Mundura agertuta beste barik, ba zoaz Joseba gure artetik, guk emen nai zinduguzan ta zu lurreko etxea ezagutu baiño len, Aita onaren etxera zoaz. Zure bizia gurea baiño geiago Jaungoikoarena da ta Aitarik onenak artu zagizala bearrik, nekerik ta zoritxarrik ez dagon zorion lekuan, zuretzat betirako gerturik daukan zerutar Aberrian.

Gaiztasunetan gizona gizondu, edertu ta osotu egiten da ta biziak, aurrera, egin bear dau bere elburua lortzen, sortzetik ekarren aziaren eran. Baiña eriotza be, ixillean, bere triskantzak egiten ebilen. Aurreko anaia-eriotza bizibizirik egoalarik, bigarren mutilla aingeruzko sasoi onenian, ba daroa Jaun Egilleak bere zoriontasunera. Txomiñek agutu dau luna ume aroan, zorioneko da beti betirako, baiña bere gurasoak ondo negurtuak dira curen kristau siñismenean. Zorionekoak era onetan negurtu ta gizontasunez ta bakez bizia aurrera daroenak.

PAULIN